

Закон України

Про розповсюдження примірників
аудіовізуальних творів та фонограм

(Відомості Верховної Ради (ВВР), 2000, N 24, ст.183)

(Із змінами, внесеними згідно із Законом

N 2122-III (2122-14) від 07.12.2000, ВВР, 2001, N 4, ст.12
Кодексом

N 2341-III (2341-14) від 05.04.2001 - набуває чинності
01.09.2001)

Цей Закон спрямовано на розвиток законодавства України про авторське право та суміжні права, виконання міжнародних зобов'язань України щодо захисту інтересів осіб, що мають ці права, захист прав та інтересів осіб, які займаються розповсюдженням примірників аудіовізуальних творів і фонограм, та споживачів.

Стаття 1. Сфера дії цього Закону

Дія цього Закону поширюється на відносини, що виникають у процесі розповсюдження, у тому числі шляхом імпорту, оптової та роздрібної торгівлі, на території України примірників аудіовізуальних творів та фонограм та їх експорту.

Стаття 2. Поняття, що використовуються у цьому Законі

У цьому Законі використовуються такі поняття:

аудіовізуальний твір - твір, який складається з набору пов'язаних між собою зображень, що створюють відчуття руху, із супроводжуючим звучанням або без нього, який можна бачити, а за наявності супроводжуючого звучання - чути. До аудіовізуальних творів належать кінематографічні та інші твори, виражені засобами, аналогічними кінематографії, - такі як телевізійні та інші способи фіксації зображень із супроводжуючим звучанням на магнітних плівках, платівках, дисках тощо;

відтворення - виготовлення одного або більше примірників аудіовізуального твору чи фонограми в будь-якій матеріальній формі, у тому числі у звуко- чи відеозапису, а також запис твору чи фонограми для тимчасового або постійного зберігання в електронній (включаючи цифрову), оптичній чи іншій формі, яку "читає" машина;

відтворювач - юридична чи фізична особа, яка замовила відтворення або самостійно здійснила таке відтворення на обладнанні, що є її власністю або перебуває у її володінні чи користуванні;

випуск в обіг примірників аудіовізуальних творів чи фонограм - будь-які дії імпортера чи відтворювача, які тягнуть, незалежно від способу, передачу права власності або передачу права володіння, або права користування, або права розпорядження щодо примірників аудіовізуальних творів чи фонограм, які здійснюються вперше після імпорту або відтворення цих примірників;

імпортер примірників - український суб'єкт підприємницької діяльності, який здійснив купівлю (у тому числі з оплатою в негрошовій формі) в іноземного суб'єкта господарської діяльності примірників аудіовізуальних творів чи фонограм із ввезенням або без ввезення їх на митну територію України;

експортер примірників - український суб'єкт підприємницької діяльності, який здійснив продаж (у тому числі з оплатою в негрошовій формі) іноземному суб'єкту господарської діяльності примірників аудіовізуальних творів чи фонограм із вивезенням або без вивезення їх з митної території України;

контрольна марка - спеціальний знак, що засвідчує додержання авторських і суміжних прав і дає право на розповсюдження, у тому числі шляхом імпорту, оптової та роздрібної торгівлі примірників аудіовізуальних творів чи фонограм на території України та їх експорту;

маркування контрольними марками - позначення шляхом наклеювання контрольних марок на упаковку примірників аудіовізуальних творів чи фонограм у порядку, передбаченому законодавством;

примірник аудіовізуального твору чи фонограми - відтворена в будь-якій матеріальній формі копія аудіовізуального твору чи фонограми, яка містить у собі всі або значну частину зображення чи звуків, що є складовими частинами цього аудіовізуального твору чи фонограми;

розповсюдження примірників аудіовізуальних творів чи фонограм - випуск в обіг примірників аудіовізуальних творів чи фонограм і наступні за цим будь-які дії розповсюджувачів цих примірників, які тягнуть, незалежно від способу, передачу права власності або передачу права володіння, або права користування, або права розпорядження на ці примірники;

розповсюджувач примірників аудіовізуальних творів чи фонограм - суб'єкт підприємницької діяльності, який придбав у власність або одержав у володіння (розпорядження) випущені в обіг примірники аудіовізуальних творів чи фонограм з метою їх передачі у власність або у володіння, користування, розпорядження третім особам шляхом продажу через мережу оптової, роздрібної чи дрібнороздрібної торгівлі або в інший спосіб;

фонограма - виключно звуковий запис будь-якого виконання чи інших звуків. Грамофонні платівки, диски, магнітофонні касети та інші носії записів є примірниками фонограм.

Стаття 3. Контрольна марка

На упаковку кожного примірника аудіовізуального твору чи фонограми, які імпортуються в Україну чи експортуються з України, або відтворюються та розповсюджуються в Україні, наклеюється у випадках, передбачених цим Законом, контрольна марка (маркування примірників), що є самоклеїним голограмним знаком, зовнішня сторона якого має спеціальний захист. Це засвідчує законність та правомірність використання аудіовізуальних творів чи фонограм відповідно до набутих авторських чи суміжних прав.

Технологія виготовлення контрольних марок повинна забезпечувати їх одноразове використання.

Стаття 4. Розповсюдження маркованих примірників аудіовізуальних творів та фонограм

Примірники аудіовізуального твору чи фонограми маркуються контрольними марками перед їх випуском в обіг. Маркування

контрольною маркою здійснює імпортер, експортер чи відтворювач, який випускає примірники в обіг.

Імпортвані примірники аудіовізуальних творів чи фонограм маркуються після їх ввезення на територію України імпортером перед випуском в обіг.

Примірники аудіовізуальних творів чи фонограм, що експортуються, маркуються експортером перед їх вивезенням (в тому числі і перевізником, агентом чи іншою особою, якій експортер чи покупець доручають вивезення) з митної території України чи їх передачею іноземному контрагенту на митній території України.

Місце для маркування на упаковках примірників аудіовізуальних творів чи фонограм визначається відповідно до порядку, передбаченого законодавством.

Розповсюдження на території України чи експорт з митної території України не маркованих контрольними марками примірників аудіовізуальних творів чи фонограм, які підлягають маркуванню відповідно до цього Закону, забороняється.

Стаття 5. Серії контрольних марок та порядок їх виготовлення

Контрольна марка має власні серію та номер.

Встановлюються такі серії контрольних марок:

"А" - для аудіокасет;

"В" - для відеокасет;

"К" - для компакт-дисків.

Контрольні марки виготовляються на замовлення спеціально уповноваженого органу виконавчої влади з питань додержання авторських і суміжних прав (далі - спеціально уповноважений орган), в порядку, встановленому законодавством.

Стаття 6. Право на одержання контрольних марок

Контрольні марки видаються спеціально уповноваженим органом.

Право на одержання контрольних марок мають імпортери, експортери та відтворювачі примірників аудіовізуальних творів чи фонограм, які внесені до Єдиного реєстру одержувачів контрольних марок (далі - Реєстр), який веде спеціально уповноважений орган.

Будь-яка посередницька діяльність з одержання та розповсюдження контрольних марок забороняється.

Стаття 7. Порядок одержання контрольних марок

Для одержання контрольних марок особи, зазначені в частині другій статті 6 цього Закону (далі - заявники), повинні подати до спеціально уповноваженого органу:

заяву встановленого зразка;

копію статуту (для юридичних осіб);

копію свідоцтва про державну реєстрацію суб'єкта підприємницької діяльності;

копію довідки про включення до Єдиного державного реєстру підприємств та організацій України (для юридичних осіб) або про присвоєння ідентифікаційного коду (для фізичних осіб);

копію державного посвідчення на право розповсюдження та демонстрування фільмів (для аудіовізуальних творів - фільмів);

авторські договори, ліцензійні угоди чи договори (контракти) або інші правоустановчі документи, якими підтверджується наявність у заявника авторських чи суміжних прав на аудіовізуальні твори чи фонограми та в яких зазначаються дозволені способи використання аудіовізуальних творів чи фонограм. Ці документи подаються в оригіналах разом з їх копіями.

Заява, зазначена в абзаці другому частини першої цієї статті, та копії документів, передбачених абзацами третім - сьомим частини першої цієї статті, посвідчуються: від юридичних осіб - підписом посадової особи заявника і скріплюються печаткою, від фізичних осіб - особистим підписом заявника з одночасним пред'явленням паспорта.

Оригінали документів повертаються заявнику разом з письмовим рішенням про видачу або відмову у видачі контрольних марок.

Відповідальність за достовірність зазначених документів несе заявник.

У заяві на одержання контрольних марок мають бути зазначені: дата звернення, кількість примірників аудіовізуальних творів чи фонограм, яку заявник має право випустити в обіг, найменування цих примірників з переліком аудіовізуальних творів чи фонограм, які містяться в них (мовою, яка використовується для оригіналу відповідного примірника), та кількість контрольних марок, яку заявник хоче одержати для маркування цих примірників аудіовізуальних творів чи фонограм.

Спеціально уповноважений орган протягом трьох робочих днів з дня прийняття заяви зобов'язаний видати заявнику письмове рішення про видачу контрольних марок або відмову в їх видачі.

Дані про заявника, який вперше звернувся за одержанням контрольних марок і щодо якого прийнято рішення про видачу контрольних марок, заносяться спеціально уповноваженим органом до Реєстру. До Реєстру вносяться такі відомості: реквізити заявника, номер заяви на одержання контрольних марок, кількість виданих марок із зазначенням їх серій та номерів і дата їх одержання. Такому заявнику присвоюється реєстраційний номер. У рішенні про видачу контрольних марок має бути зазначено дату внесення заявника до Реєстру та його реєстраційний номер. Невнесення заявника до Реєстру не позбавляє заявника права на одержання контрольних марок у встановлені терміни згідно із прийнятим рішенням та на використання вже одержаних марок. Порядок ведення Реєстру визначається Кабінетом Міністрів України. Забороняється вимагати від заявника документи та відомості, не передбачені цією статтею.

Єдиною підставою для рішення про відмову у видачі контрольних марок є порушення заявником вимог частин першої, другої та п'ятої цієї статті. Рішення про відмову у видачі контрольних марок може бути оскаржене в порядку, встановленому законом.

На підставі рішення про видачу контрольних марок заявник подає до спеціально уповноваженого органу копію платіжного документа з відміткою банківської установи про перерахування вартості контрольних марок до Державного бюджету України і в цей же день їх одержує.

Під час наступних звернень цього ж заявника з питань одержання контрольних марок документи, передбачені в абзацах третьому - п'ятому частини першої цієї статті, не вимагаються.

Стаття 8. Плата за одержання контрольних марок

Заявник сплачує за одну контрольну марку суму, яка дорівнює одному відсотку неоподаткованого мінімуму доходів громадян.

Забороняється встановлення та стягнення з заявників будь-яких інших платежів за одержання та використання контрольних марок.

Кошти, одержані від продажу контрольних марок, зараховуються до Державного бюджету України.

Стаття 9. Маркування контрольними марками

Кожна упаковка примірника аудіовізуального твору чи фонограми маркується однією контрольною маркою. Якщо упаковка, яка є невід'ємною частиною товару, вміщує кілька різних за змістом примірників, вона маркується однією контрольною маркою.

Примірники, на яких здійснено запис коротких уривків аудіовізуального твору чи фонограми або коротких уривків кількох аудіовізуальних творів чи фонограм, контрольними марками не маркуються, якщо такий запис зроблено з метою реклами цих аудіовізуальних творів чи фонограм.

У разі відтворення примірників творів із звуко- або відеозаписом подій, що мають особистий характер (сімейних свят тощо), якщо таке відтворення здійснено з метою їх розповсюдження серед учасників цих подій, такі примірники аудіовізуальних творів чи фонограм контрольними марками не маркуються.

Примірники аудіовізуальних творів чи фонограм, марковані контрольними марками, не дають права на публічний показ або публічне сповіщення записаних на них аудіовізуальних творів чи фонограм.

Стаття 10. Дії, при виконанні яких примірники аудіовізуальних творів чи фонограм не підлягають маркуванню контрольними марками

Примірники аудіовізуальних творів чи фонограм не підлягають маркуванню контрольними марками, якщо їх виготовлено на замовлення іншої юридичної чи фізичної особи (далі - замовник) суб'єктом підприємницької діяльності, який самостійно здійснює процес відтворення на обладнанні, що є його власністю або перебуває у його володінні чи користуванні (далі - виконавець), і передача виготовлених виконавцем примірників аудіовізуальних творів чи фонограм замовнику відбувається лише за дотримання всіх наведених нижче умов:

замовлення виконується на підставі договору підяду (замовлення) з первинних матеріалів, їх компонентів або сировини, що належать замовнику, або повністю оплачені замовником;

матриці (стампери, R-DAT, Betacam SP, U-MATIC SP касети тощо), інші первинні матеріали, в тому числі ті, що передаються електронним способом, які використовуються при виготовленні примірників аудіовізуального твору чи фонограми, є власністю замовника, незалежно від того, передані такі матриці або інші первинні матеріали замовником чи виготовлені виконавцем у межах і на виконання замовлення;

примірники аудіовізуального твору чи фонограми, виготовлені на замовлення, передаються виконавцем замовнику у повному обсязі і не використовуються виконавцем замовлення для продажу як продукція його власного виробництва;

авторські та суміжні права на аудіовізуальні твори чи фонограми належать замовнику, і ці права не переходять до виконавця замовлення;

право власності на примірники аудіовізуальних творів чи фонограм належить замовнику, який відповідає за використання авторських і суміжних прав стосовно цих аудіовізуальних творів чи фонограм перед третіми особами;

примірники аудіовізуальних творів чи фонограм, виготовлені на замовлення, вивозяться за межі митної території України без їх розповсюдження в Україні за наявності законних підстав (зовнішньоекономічних договорів, контрактів тощо);

вивезення примірників аудіовізуальних творів чи фонограм, виготовлених на замовлення, з митної території України безпосередньо без передачі прав володіння, користування цими примірниками третім особам (крім тимчасової передачі таких прав транспортно-експедиторським організаціям для перевезення).

Замовник та виконавець несуть солідарну відповідальність за порушення авторських та суміжних прав перед третіми особами. Розподіл такої відповідальності між замовником та виконавцем визначається договором.

Не підлягають маркуванню контрольними марками примірники аудіовізуальних творів чи фонограм, що перевозяться транзитом через митну територію України.

Стаття 11. Зберігання та перевезення територією України примірників немаркованих аудіовізуальних творів чи фонограм

Зберігання немаркованих примірників аудіовізуальних творів чи фонограм здійснюється виключно відтворювачами або імпортерами цих примірників.

Перевезення територією України немаркованих примірників аудіовізуальних творів чи фонограм дозволяється лише в разі, якщо ці примірники перевозяться з метою зберігання до складських приміщень, що належать суб'єктам, зазначеним у частині першій цієї статті.

Перевезення територією України немаркованих примірників аудіовізуальних творів чи фонограм з іншою метою забороняється, крім випадків, передбачених у частині третій статті 10 цього Закону.

Стаття 12. Роздрібна торгівля примірниками аудіовізуальних творів чи фонограм

Роздрібна торгівля примірниками аудіовізуальних творів чи фонограм здійснюється тільки в спеціалізованих об'єктах роздрібно торгівлі. Вимоги до спеціалізованих об'єктів роздрібно торгівлі примірниками аудіовізуальних творів чи фонограм та правила такої торгівлі встановлюються Кабінетом Міністрів України.

Стаття 13. Відповідальність за порушення цього Закону

Особи, винні у незаконному виготовленні, підробці, використанні або збуті незаконно виготовлених і одержаних чи підроблених контрольних марок для маркування упаковок примірників аудіовізуальних творів чи фонограм, притягаються до кримінальної відповідальності відповідно до закону.

Особи, винні у незаконному розповсюдженні примірників аудіовізуальних творів чи фонограм, притягаються до адміністративної відповідальності відповідно до закону.

Стаття 14. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування, а

зміни, внесені згідно з цим Законом до Кодексу України про адміністративні правопорушення ([80731-10](#), [80732-10](#)), - з 1 січня 2001 року. (Частина перша статті 14 із змінами, внесеними згідно із Законом N 2122-III ([2122-14](#)) від 07.12.2000)

2. Імпорт, експорт та оптова торгівля примірниками аудіовізуальних творів чи фонограм протягом дев'яноста днів з дня набрання чинності цим Законом здійснюються лише за наявності в імпортера, експортера або розповсюджувача атестата на право імпорту, експорту чи оптової торгівлі аудіовізуальними творами чи фонограмами, одержаного відповідно до законодавства.

Роздрібна торгівля аудіовізуальними творами чи фонограмами протягом дев'яноста днів з дня набрання чинності цим Законом здійснюється без отримання атестата на роздрібну торгівлю за умови наявності у суб'єкта підприємницької діяльності, який здійснює таку торгівлю, завіреної копії атестата на імпорт чи оптову торгівлю суб'єкта підприємницької діяльності, який продав або передав йому на реалізацію примірники аудіовізуальних творів чи фонограм за договорами доручення, комісії, консигнації та іншими, які передбачають реалізацію цих творів.

Здійснення імпорту, експорту примірників аудіовізуальних творів чи фонограм з дня закінчення періоду, зазначеного в абзаці першому цієї частини і до 31 грудня 2000 року, дозволяється за наявності відповідного атестата або маркування, відповідно до цього Закону, контрольною маркою примірників аудіовізуальних творів чи фонограм. (Абзац третій частини другої статті 14 із змінами, внесеними згідно із Законом N 2122-III ([2122-14](#)) від 07.12.2000)

Здійснення оптової торгівлі примірниками аудіовізуальних творів чи фонограм на території України з дня закінчення періоду, зазначеного у абзаці першому цієї частини і до 31 грудня 2000 року, дозволяється за наявності відповідного атестата або маркування контрольною маркою примірників аудіовізуальних творів чи фонограм. Роздрібна торгівля аудіовізуальними творами чи фонограмами у зазначений термін дозволяється за умови дотримання вимог абзацу другого цієї частини і до 31 грудня 2000 року або наявності на упаковках примірників аудіовізуальних творів чи фонограм контрольних марок. (Абзац четвертий частини другої статті 14 із змінами, внесеними згідно із Законом N 2122-III ([2122-14](#)) від 07.12.2000)

З 1 січня 2001 року імпорт, експорт примірників аудіовізуальних творів чи фонограм здійснюються без одержання атестата на право імпорту, експорту зазначених примірників та виключно за умови маркування контрольною маркою примірників аудіовізуальних творів чи фонограм при випуску їх в обіг відповідно до цього Закону. (Абзац п'ятий частини другої статті 14 із змінами, внесеними згідно із Законом N 2122-III ([2122-14](#)) від 07.12.2000)

З 1 січня 2001 року оптова та роздрібна торгівля примірниками аудіовізуальних творів чи фонограм здійснюється без одержання атестатів на право оптової чи роздрібною торгівлі аудіовізуальними творами та фонограмами виключно за умови маркування примірників цих творів чи фонограм. (Абзац шостий частини другої статті 14 із змінами, внесеними згідно із Законом N 2122-III ([2122-14](#)) від 07.12.2000)

З дня набрання чинності цим Законом вивезення примірників аудіовізуальних творів чи фонограм за межі митної території України у випадках, передбачених в статті 10 цього Закону, без розповсюдження на території України здійснюється відповідно до цього Закону без одержання атестатів.

3. Кабінету Міністрів України:

у двотижневий термін з дня набрання чинності цим Законом підготувати розрахунки щодо обсягів фінансування на виготовлення першої партії контрольних марок за рахунок коштів Державного бюджету України з подальшим їх поверненням після надходження коштів від продажу контрольних марок суб'єктам підприємницької діяльності;

забезпечити своєчасне фінансування виготовлення за розрахунками спеціально уповноваженого органу необхідної кількості контрольних марок, а також фінансування організаційного забезпечення процесу видачі контрольних марок;

у місячний термін з дня набрання чинності цим Законом розробити та затвердити:

Положення про порядок виробництва, зберігання, продажу контрольних марок та маркування примірників аудіовізуальних творів чи фонограм;

Положення про порядок зберігання та знищення немаркованих примірників аудіовізуальних творів чи фонограм;

Положення про Єдиний реєстр одержувачів контрольних марок;

Положення про порядок зберігання та перевезення територією України немаркованих примірників аудіовізуальних творів чи фонограм;

у тримісячний термін з дня набрання чинності цим Законом:

привести у відповідність із цим Законом свої нормативно-правові акти;

забезпечити перегляд і скасування міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів, що суперечать цьому Закону.

4. Внести зміни до таких законодавчих актів України:

(Підпункт 1 статті 4 втратив чинність на підставі Кодексу N 2341-III (2341-14) від 05.04.2001 - набуває чинності 01.09.2001)

2) частину другу статті 112 Кримінально-процесуального кодексу України (1001-05, 1002-05, 1003-05) після цифр "153-1" доповнити цифрами "153-2";

3) у Кодексі України про адміністративні правопорушення (80731-10, 80732-10) (Відомості Верховної Ради УРСР, 1984 р., додаток до N 51, ст. 1122):

доповнити Кодекс статтею 164-9 такого змісту:

"Стаття 164-9. Незаконне розповсюдження примірників аудіовізуальних творів чи фонограм

Розповсюдження примірників аудіовізуальних творів чи фонограм, упаковки яких не марковані контрольними марками або марковані контрольними марками, що мають серію, яка не відповідає носію цього примірника, чи номер, який не відповідає даним Єдиного реєстру одержувачів контрольних марок, -

тягне за собою накладення штрафу від десяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян з конфіскацією цих примірників аудіовізуальних творів чи фонограм.

Та сама дія, вчинена особою, яку протягом року було піддано адміністративному стягненню за одне з правопорушень, зазначених у частині першій цієї статті, -

тягне за собою накладення штрафу від п'ятдесяти до двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян з конфіскацією цих примірників аудіовізуальних творів чи фонограм";

у статті 221 цифри "164-6 - 164-8" замінити цифрами "164-6 - 164-9";

пункт 1 статті 313 після цифр "164-7" доповнити цифрами "164-9".

Президент України

Л. КУЧМА

м. Київ, 23 березня 2000 року
N 1587-III

[Законодавство \(на нашому сайті\)](#)

[Законодавство на сайті Верховної Ради](#)

[На початок документа](#)

Станом на 10.03.03